

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र सूचनाको हक सम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको सूचना विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको अवधि: २०८२ कार्तिक देखि २०८२ पौष सम्म

पोखरा महानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
न्युरोड, पोखरा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

३

(१) निकायको स्वरूप र प्रकृति:

वि.सं. २०१६ साल पौष २ गते १३ वडा सहित स्थापना भएको पोखरा नगरपालिका, पोखरा नगर पञ्चायत नामाकरण भएको २०५२ मा विस्तारित भई १८ वडा सहितको उप-महानगरपालिका बनेको हो । गणतन्त्र स्थापना पश्चात् २०७१ मङ्सिर १६ गते पोखरा उपमहानगरपालिका आसपासका तत्कालीन गाउँ विकास समितिहरू मिलाएर २९ वटा वडा पुर्यालएर पोखरा उप-महानगरपालिकामा रूपान्तरित भयो। २०७२सालमा नेपालको संविधान जारी भए पछि राज्य पुनः संरचना हुँदा साविकको पोखरा उप-महानगरपालिका, लेखनाथ नगरपालिका र आसपासका गाविसहरू मौजा, चापाकोट, कास्कीकोट, पुरञ्चौर पुरै, भदौरे तामांगीका वडा नं ३ र ९, माझठानाका वडा नं १, ४ र ९, र कालिकाका वडा नं १ र ५ मिसाएर ३३ वडा कायम गरी २०७३ फागुन २७ गते पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका गठन भएको हो । पोखरा महानगरपालिका नगर सभाको सिफारिस बमोजिम नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को २०७५ साउन २३ गतेको निर्णयअनुसार पोखरा लेखनाथ महानगरपालिकाको नाम हेरफेर भई पोखरा महानगरपालिका कायम भएको छ ।

पोखरा महानगरपालिकाको क्षेत्रफल ४६४.२४ वर्ग कि.मि. रहेको छ भने कुल जनसङ्ख्या ५,१३,५०४ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८ संक्षिप्त नतिजा) छ । महानगरपालिकाको केन्द्र साविक पोखरा उप-महानगरपालिका कार्यालय नै रहेको छ । पोखरा महानगरपालिकाको पूर्वी सिमानामा मादी र रुपा गाउँपालिका, पश्चिममा अन्नपूर्ण गाउँपालिका पर्वत र स्याङ्जा जिल्ला रहेको छ उत्तरी सिमानामा माछापुच्छ्रे र मादी गाउँपालिका तथा दक्षिणमा स्याङ्जा र तनहुँ जिल्ला रहेको छ ।

निकायको परिचय

- प्रदेश: गण्डकी प्रदेश
- जिल्ला: कास्की
- क्षेत्रफल: ४६४.२४ वर्ग कि.मी
- वडा संख्या: ३३
- दीर्घकालिन सोच: "समुन्नत पोखराको आधार, सबल अर्थतन्त्र र पूर्वाधार"
- परिवार संख्या: १,४०,४५९ जनसंख्या: ५,१३,५०४ महिला: २,६५,९९५ पुरुष: २,४७,५०९
- साक्षरता प्रतिशत: ८८.७%
- कार्यरत कर्मचारी संख्या: ६५८
- औसत तापक्रम: २१.५°C
- विद्यालय

सामुदायिक	माध्यमिक विद्यालय	७३
	आधारभूत विद्यालय	१२३
संस्थागत	माध्यमिक विद्यालय	७६
	आधारभूत विद्यालय	१६१

(२) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:

यस महानगरपालिका नेपालको संविधानको अनुसूची-८ मा स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूची र अनुसूची-९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको साझा सूची, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, संघ र गण्डकी प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तह सम्बन्धी जारी गरिएका ऐन, नियम तथा अन्य कानुनी प्रबन्धहरू, समय समयमा जारी हुने परिपत्रहरू एवं महानगरपालिकाको स्थानीय कानूनहरू (ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड, मार्गदर्शन) र निर्णयहरू समेतले तोके बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकार निर्दिष्ट छ।

नेपालको संविधानले तोकेका काम, कर्तव्य र अधिकार

- नगर प्रहरी व्यवस्थापन
- सहकारी संस्था व्यवस्थापन
- एफ एम सञ्चालन
- स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
- स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख संकलन
- स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना
- आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा
- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई
- स्थानीय बजार, व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता
- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ
- गाउँ सभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
- स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन
- कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य सहकारी
- जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन
- बेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन
- कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, संचालन र नियन्त्रण
- घर जग्गा धनी पूर्जा वितरण
- खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, बैकल्पिक उर्जा
- विपद् व्यवस्थापन
- जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण
- भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

(३) निकायमा रहने कर्मचारी विवरण:

यस महानगरपालिकामा स्थायी, करार, समायोजन भई आएका, कामकाजमा खटिएका कर्मचारीहरूको संख्या, कर्मचारीको सेवा, समुह, तह समेतको विस्तृत विवरण तस्विर सहितको र महानगरपालिकाको संगठन संरचना समेत नगर सभाबाट स्वीकृत भएबमोजिम काम कारवाही भइरहेको छ। उच्च पदमा कार्यरत पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको

९

विवरण पोखरा महानगरपालिकाको वेबसाइट pokharamun.gov.np मा समेत राखिएको छ । निकायमा रहने कर्मचारी विवरण ४३औँ का.पा. बाट स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रहेको छ ।

महानगरपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत महाशाखा/शाखामा रहेका कर्मचारी(प्रमुख)हरुको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	महाशाखा	सम्पर्क नं.
१	श्री हेम प्रसाद आचार्य	उप सचिव दशौ	महाशाखा प्रमुख, शैक्षिक प्रशासन महाशाखा	९८४६२१९४३३
२	श्री जयराम पौडेल	उप सचिव दशौ	महाशाखा प्रमुख, आर्थिक प्रशासन महाशाखा	९८५६०३१३१८
३	श्री मनहर कडरिया	उप सचिव दशौ	महाशाखा प्रमुख, आर्थिक विकास महाशाखा	९८५६०५३३२०
४	श्री निर्मला शर्मा	उप सचिव दशौ	प्रमुख सामाजिक विकास महाशाखा	९८५७६२५१२५
५	श्री भरतराज पौडेल	उप सचिव नवौ	प्रमुख स्वास्थ्य महाशाखा	९८५६०५८२८८
६	श्री कृष्ण प्रसाद तिवारी	उप सचिव नवौ	प्रमुख प्रशासन महाशाखा	९८५६००३०४५
७	श्री नवराज पौडेल	उप सचिव नवौ	राजस्व प्रशासन महाशाखा	९८४५९९१५९९
८	श्री बिमल रन्जन कार्की	सि.डि.ई	प्रमुख, पर्यटन तथा शहरी विकास महाशाखा	९८४९४९२८३२
९	श्री सुरेन्द्र पाण्डे	सि.डि.ई	प्रमुख, पूर्वाधार विकास महाशाखा	९८५६०३५९०४
१०	श्री अशोक कुमार सुनार	अधिकृतस्तर आठौ	प्रमुख यो.अ. तथ सूचना प्र.महाशाखा	९८४६६३९४६८
११	श्री विष्णु माया पौडेल	म.वि.अधिकृत आठौ	म.वि.अधिकृत आठौ	९८४६०४७६१४
१२	श्री अनिल कार्की	अधिकृत आठौ तह	प्रमुख खरिद शाखा	९८४१७२३८५८
१३	श्री रोमनाथ उपाध्याय	व.आ.ले.प. अधिकृत	शाखा प्रमुख, आलेप शाखा	९८५६०३५३५०
१४	श्री नारायण प्रसाद शर्मा	वरिष्ठ कानून अधिकृत	शाखा प्रमुख, कानून	९८५६०२०८२०
१५	श्री कृपा रजित	वरिष्ठ ईन्जिनियर आठौ	प्रमुख, पर्यटन शाखा	९८४६३८००३२

शाखा प्रमुख

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	शाखा	सम्पर्क नं.
१	श्री लक्ष्मी प्रसाद गौतम	कृषि विकास अधिकृत आठौ	भवन तथा अन्य पूर्वाधार शाखा	९८५६०३२९००
२	श्री शिशिर अर्याल	सिनियर ईन्जिनियर आठौ	शाखा प्रमुख, सडक, पुल शाखा	९८४१०१८७११
३	श्री विवेक कुमार खत्री	सिनियर ईन्जिनियर आठौ	प्रमुख खानेपानी शाखा	९८४६२७९११९
४	श्री नविन गौतम	सिनियर ईन्जिनियर आठौ	खरिद शाखा	९८४६७९५९०५
५	श्री नवराज अधिकारी	अधिकृत आठौ	व्यवसाय प्रवर्द्धन केन्द्र प्रमुख	९८५६००३०५२
७	श्री राजु रेग्मी	ईन्जिनियर सातौ	पूल शाखा प्रमुख	९८५६०३२४८४
८	श्री ईश्वरी प्रसाद पौखरेल	प्रशासकीय अधिकृत सातौ	पन्जिकरण शाखा प्रमुख	९८५६०२३६७९
९	श्री दिपेन्द्र पण्डित	प्रशासकीय अधिकृत सातौ	राजस्व प्रशासन शाखा	९८४३०३१०९४
१०	श्री टिकाराम वजगाई	प्रशासकीय अधिकृत सातौ	प्रशासन शाखा प्रमुख	९८४४८३९३२०
११	श्री किरण चौधरी	प्रशासकीय अधिकृत सातौ	प्रमुख, विपद् व्यवस्थापन शाखा	९८५६०८१२१४
१२	श्री सुवास ढुङ्गाना	सूचना प्रविधि अधिकृत छैटौ	सूचना प्रविधि शाखा	९८४६७६०३६०
१३	श्री नारायण प्र. अधिकारी	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	प्रमुख, भण्डार तथा आपूर्ति शाखा	९८५६०३८२८३
१३	श्री विष्णु प्रसाद दाहाल	संयोजक, अधिकृत छैटौ	प्रमुख, रोजगार सेवा केन्द्र	९८५६००१००२

वडा कार्यालय अन्तर्गत रहने वडा सचिवहरुको नामथर, पद र सम्पर्क नं सहित

वडा नं.	वडा सचिवको नामथर	दर्जा	सम्पर्क नं.
१	श्री पोष्टनारायण ढकाल	प्रशासकीय अधिकृत	९८४६१३४९६४
२	श्री याचना श्री खवास	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६१५०६१९
३	श्री दमयन्ती पराजुली	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६०६१७१८
४	श्री कमला गुरुङ	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६७७९९९९
५	श्री लक्ष्मण शर्मा	प्रशासकीय अधिकृत	९८४९६२२१७८
६	श्री रामबहादुर खत्री	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०५०६५१
७	श्री राजेन्द्र पौडेल	प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०३६१७५
८	श्री विष्णु प्रसाद ढकाल	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६०९४८४२
९	श्री मीना कुमारी भूजेल	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	
१०	श्री शिवहरी शर्मा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०३८०००
११	श्री कुल प्रसाद पौडेल	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०१११४१
१२	श्री शारदा सापकोटा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६२८०११८
१३	श्री अञ्जु गुरुङ्ग	प्रशासकीय अधिकृत	९८४६०४७९२०
१४	श्री नुमनाथ पाध्या	प्रशासकीय अधिकृत	९८४६०३५३३४
१५	श्री मोतिराज पोख्रेल	प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०१०८४०
१६			
१७	श्री सुरेन्द्र प्रसाद शर्मा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८६३४५१७९६
१८	श्री हरिकृष्ण आचार्य	प्रशासकीय अधिकृत	९८४६२८४९९३
१९	श्री झंकनाथ पौडेल	प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०५०१०७
२०	श्री राम प्रसाद तिवारी	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४५७१२६८४
२१	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा	प्रशासकीय अधिकृत	९८४७६२६७१०
२२	श्री अमृत लामिछाने	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८६७७४७९३३
२३	श्री कुलराज पौड्याल	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५७६२४८२४
२४	श्री ईन्द्र बहादुर जि.स.	बरिष्ठ प्रशासन सहायक	९८६१८८००६८
२५	श्री चोलाकान्त पौडेल	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०३५४२३
२६	श्री लिलामणि भण्डारी	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०३६३५८
२७	श्री हरिमाया खत्री	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४१०२५९१२
२८	श्री महेश्वर अर्याल	प्रशासकीय अधिकृत	९८४१८७११८५
२९	श्री दुर्गादेवी पौडेल न्यौपाने	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६०२६४७५
३०	श्री खुमलाल लामिछाने	प्रशासकीय अधिकृत	९८४६६२०९८०
३१	श्री राजेन्द्र सुवेदी	प्रशासकीय अधिकृत	९८४६५७१४८९
३२	श्री कमल खासु	प्रशासकीय अधिकृत	९८६७८७२२५३
३३	श्री मोहन प्रसाद ढुङ्गाना	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०४८५१७

(४) निकायबाट प्रदान गरिने सेवा:

नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, संघ र गण्डकी प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तह सम्बन्धी जारी गरिएका ऐन, नियम तथा समय समयमा जारी हुने परिपत्रहरू एवं महानगरपालिकाको स्थानीय कानूनहरू (ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड समेत), नगर सभा तथा नगर कार्यपालिकाका निर्णयहरू तथा पोखरा महानगरपालिकाको अविछिन्न अभ्यासहरूको अधीनमा रही स्थानीय सरकारको रुपमा सेवा, सुविधाहरू प्रदान गरिरहेको छ। कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाका सम्बन्धमा कार्यालयमा राखिएको नागरिक बडापत्रमा समेत उल्लेख गरिएको छ।

(५) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

यस महानगरपालिकाबाट सेवा सुविधा प्रवाह गर्न सचिवालयहरू, समितिहरू, महाशाखाहरू, शाखाहरू, ३३ वटा वडा कार्यालयहरू, आयोजना, कार्यक्रम तथा अन्य कार्यालयहरू रहेका छन्। महानगरपालिकाको प्रमुख, उप-प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, प्रवक्ता, सूचना अधिकारी, तथा जिम्मेवार पदमा कार्यरत अधिकारीको विवरण पो.म.पा.को वेबसाइट pokharamun.gov.np मा समेत उल्लेख गरिएको छ।

कार्यालय प्रमुखको नाम पद र सम्पर्क नः

नामथर: श्री मुक्तिराम अर्याल

पद: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सहसचिव

सम्पर्क नः ९८५६००७१११

महाशाखा प्रमुखहरू र जिम्मेवार कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.स	आयोग/महाशाखाको नाम	महाशाखा प्रमुखको नाम थर	कैफियत
१	प्रशासन महाशाखा	श्री कृष्ण प्रसाद तिवारी	
२	योजना अनुगमन तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	श्री अशोक कुमार सुनार	
३	पूर्वाधार विकास महाशाखा	श्री सुरेन्द्र पाण्डे	
४	पर्यटन तथा शहरी विकास महाशाखा	श्री बिमल रन्जन कार्की	
५	वित्त व्यवस्थापन महाशाखा	श्री जयराम पौडेल	
६	आर्थिक विकास महाशाखा	श्री मनहर कडरिया	
७	शैक्षिक प्रशासन महाशाखा	श्री हेम प्रसाद आचार्य	
८	सामाजिक विकास महाशाखा	श्री निर्मला शर्मा	
९	स्वास्थ्य महाशाखा	श्री भरतराज पौडेल	
१०	राजस्व महाशाखा	श्री नवराज पौडेल	

(६) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

यस महानगरपालिकाले प्रदान गर्ने विभिन्न प्रकारको सेवा सुविधामा लाग्ने शुल्क एवं कार्यमा लाग्ने समयवधी विवरण पोखरा महानगरपालिकाले हरेक आर्थिक वर्षका लागि नगर सभाबाट जारी हुने आर्थिक ऐन, नीति, कार्यक्रम बजेट, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, स्थानीय कानून, नागरिक वडापत्र समेतबाट निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ। यस सम्बन्धी व्यवस्था पोखरा महानगरपालिकाको वेबसाइट pokharamun.gov.np मा समेत उल्लेख गरिएको छ।

(७) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

यस महानगरपालिकाको नगर सभा, नगर कार्यपालिकाको बैठक, संघीय तथा प्रदेश कानून र स्थानीय ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड, प्रचलित अभ्यासहरू तथा समय समयमा हुने निर्णयहरूको अधिनमा रही प्रमुख, उप-प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत निर्देशित कार्यसम्पादन गर्नका निमित्त नगर सभाबाट संगठन संरचना अनुसारको पदीय जिम्मेवारीमा रहने कर्मचारीहरूको कार्यविवरण स्पष्ट तोकिएको छ । महानगरपालिकाको नीतिगत निर्णय लिने, आवश्यक मार्गदर्शन दिने र कार्यालयबाट हुने काम कारवाहीलाई निरन्तर अनुगमन, नियन्त्रण गर्ने कार्य नगर सभा र नगर कार्यपालिकाको बैठकले गरेको निर्णय, अनुगमन समिति, शहरी योजना आयोग र अन्य संस्थागत संयन्त्रबाट समेत हुने गरेको छ ।

क्र.स	निर्णय	निर्णयकर्ता	कैफियत
१	महाशाखागत कार्य	महाशाखा प्रमुख	
२	निकायको समग्र प्रशासनिक कार्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
३	नीतिगत निर्णय	नगर सभा/कार्यपालिका बैठक/ नगर प्रमुख/ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
४	न्यायिक समिति निर्णय	न्यायिक समिति / नगर उप प्रमुख	

(८) निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

यस महानगरपालिकाको काम कारवाही सम्बन्धमा सेवाग्राहीहरूको गुनासो तथा उजुरी महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यूले सुनुवाई गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

(९) सम्पादन गरेको कामको विवरण:

यस महानगरपालिका नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, संघ, प्रदेश र स्थानीय कानूनले तोकेबमोजिम स्थानीय सरकारको रूपमा महानगरपालिकाले गर्न सक्ने सम्पूर्ण काम कारवाहीहरू गर्दै आईरहेको छ ।

महानगरपालिका अन्तर्गत रहेका महाशाखामा सम्पादित कार्य विवरण

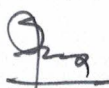
१. प्रशासन महाशाखा

सेवा प्रवाहको अवस्था

- विभिन्न विषयगत समिति/आयोग/प्रतिष्ठान/महाशाखा/शाखाहरू र अन्तर्गत निकायहरूबाट सेवा प्रवाह हुँदै आएको छ ।

सेवा प्रवाहमा सुधारात्मक पक्षहरू

- सेवा प्रवाहमा एकद्वार प्रणाली
- Digital Citizens Charter को व्यवस्था
- सेवा प्रवाहमा प्रविधिको प्रयोग-----
- उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्न व्यवसाय प्रवर्द्धन केन्द्र स्थापना
- सेवा प्रवाहमा चेकलिष्टको अनिवार्यता

- हेल्प डेस्कको व्यवस्था
- सेवाग्राही विश्रामस्थलको व्यवस्था
- प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन
- सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्भेक्षण
- वडा लगायत विभिन्न ४१ खर्च केन्द्रबाट भुक्तानि
- कृषि उत्पादनमा समर्थन मूल्य निर्धारण
- कृषि उत्पादन र उद्भमको आधारमा अनुदान वितरण
- ५० लाख सम्मका विकास योजना कार्यान्वयन वडाबाटै
- वडा तथा महानगर Profile निर्माण सम्पन्न
- घर नक्शा अभिलेखिकरण थालनी

संस्थागत सुशासन तथा जवाफदेहीता प्रवर्दनका लागि गरिएका नवीन कार्यहरु

- Help Desk को व्यवस्था
- Hello Mayor
- One Door Service Delivery
- Client Waiting Room
- Public Hearing
- Social Auditing
- Projects Monitoring and Reporting
- Reward and Punishment System
- O and M Survey under discussion
- In-service and Periodic Training
- Grievance Handling unit
- Information Officer
- Clean and Green Pokhara Radio Program
- Providing Toll Free number for complaints and grievances

अभिलेख व्यवस्थापन

- कर्मचारीको व्यक्तिगत फाइल अध्यावधिक
- घर नक्शा डिजिटल अभिलेख
- राजस्व डिजिटल अभिलेख

- लेखांकन प्रणाली डिजिटल अभिलेख
- खरिद व्यवस्थापन डिजिटल अभिलेख
- योजना कार्यान्वयन डिजिटल अभिलेखको चरणमा
- कर्मचारी व्यवस्थापन Manual Record भएकोमा MIS मार्फत Digital Record Keeping System मा जाने तयारीमा
- E-Attendance
- E-Correspondence
- Dress Code follow
- Record keeping with document Scanning

दक्षता वृद्धिका लागि गरिएका प्रयासहरू

- ✓ कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि तालिम
- ✓ जनप्रतिनिधि क्षमता अभिवृद्धि तालिम
- ✓ कर्मचारी सेवाकालिन तालिम
- ✓ राजस्व सम्बन्धी तालिम
- ✓ कम्प्युटर तालिम
- ✓ स्वास्थ्य तथा शिक्षा र कृषि क्षेत्रमा सामयिक तालिम

नीतिगत सुधारका लागि गरिएका कार्यहरू

- विभिन्न कानून निर्माण
- नियमावली निर्माण
- कार्यविधिहरू निर्माण
- मापदण्ड निर्माण

कार्यालय व्यवस्थापन

- Hierarchy management
- Following managerial tools-forecasting and planning, organizing, staffing, directing, coordinating and controlling.
- Reducing office costs and optimum use of resources by the efficiency and effectiveness and proper planning and controlling of the activities.

- Managing change, maintaining public relation, optimizing social benefits.
- Promote innovation, leadership, smooth flow of work
- कार्यकक्ष व्यवस्था
- विद्युत तथा खानेपानीको व्यवस्था
- फर्निचर
- ई-हाजिरी व्यवस्था
- कार्य विभाजन र कर्मचारी व्यवस्थापन
- महाशाखा/शाखा/फाँट

Grievance through Hello Mayor and Toll Free Number

- Through Hello Government
- Through Hello Mayor
- To the Deputy Mayor
- To the Chief Administrative Officer
- Through Information Officer
- To the Grievance Handling Officer
- Through e-mail

गुनासो सुनुवाइ र सुझाव पेटीमा प्राप्त गुनासो फछ्यौट

- सुझाव पेटीकामा प्राप्त गुनासाहरु हरेक महिना खोली मुचुल्का गर्ने गरिएको
- सुझाव पेटीकामा प्राप्त गुनासाहरुको संख्या- ६८
- गुनासो फछ्यौटको संख्या- ६०

एकद्वार प्रणालीको प्रभावकारिता

- सेवाग्राहीलाई कोठाकोठामा पुग्नु पर्ने झन्झट हटेको
- सेवाग्राहीको समय बचत भएको
- काम नभएकोमा के कारणले नभएको थाहा हुने
- आवश्यक कागजात पुरा भएमा तुरुन्तै कार्य हुने
- सेवाग्राहीलाई विश्रामस्थलको व्यवस्था, पिउने पानीको व्यवस्था, फ्रि वाईफाईको व्यवस्था भएकोले सेवाग्राहीमा सकारात्मक प्रभाव पढेँ गएको ।

सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता र भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशिलता

- ❖ कार्यालयबाट कानुन पालानामा कडाई
- ❖ बैकल्पिक व्यवस्था गरेर मात्र विदा स्वीकृत हुने
- ❖ अनियमित र भ्रष्टाचारजन्य कार्य हुनसक्ने स्थानमा निगरानि बढाइएको
- ❖ विकास निर्माणका कार्यको नियमित अनुगमन र सुपरिवेक्षण
- ❖ अख्तियार वा अन्य निकायबाट हुने अनुसन्धानमा सहयोग र सहजिकरण
- ❖ मिडियाबाट बाहिर ल्याईएका सवालहरूमा अनुगमन गरी छानविन गरिएको र दोषि पाईएकोमा कारवाही गरिदै आएको।
- ❖ कर्मचारी कार्यालयबाट बाहिर निस्कदा अनिवार्य रुपमा लगबुकको व्यवस्था
- ❖ कर्मचारीको नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण

कर्मचारी शासक नभई सेवक हुन भन्ने भावनाको विकास

- सकारात्मक सोंच सम्बन्धी तालिम
- सचेतना कार्यक्रम
- कानुनको कार्यान्वयन गर्ने संयन्त्र भएको जानकारी
- Implementation of People First guidelines
- Keeping the fact in mind that **people are sovereign**;
- जनताको उन्नति र प्रगतिका लागि विकास निर्माण एवं सामाजिक कल्याणका कार्यक्रम
- Well-being of the society is the well-being of the people and the nation.

प्रशासनिक सुधारका लागि गरिएका नवीनतम प्रयास

१. एकद्वार प्रणालीबाट सेवा प्रवाह
२. गुनासो सुन्ने व्यवस्था र गुनासो फछ्छ्यौट
३. E-Attendance कडाई गरिएको
४. नियमित सार्वजनिक सुनवाई र सामाजिक परीक्षण
५. वडा तथा महाशाखामा अधिकार प्रत्यायोजन

कानुन

निर्माण भएका कानुनहरू

- निर्माण भएका कानुन- नभएको
- ऐन: ३ वटा

१२७

- नियमावली- नभएको
- कार्यविधि- ३ वटा
- निर्देशिका- नभएको
- मापदण्ड- नभएको
- मापदण्ड संशोधन- वटा
- मुद्दा दर्ता- ९ वटा
- ठाडो उजुरी- ९४ वटा
- फैसला- ३ वटा
- अदालत गएका मुद्दा- नभएको
- अदालतको फैसला- नभएको
- अदालतबाट उल्टिएका मुद्दा- नभएको
- मुल्लवि भएका - नभएको
- अदालतसंग समन्वय र सहकार्य

निरीक्षण शाखा (नगर प्रहरी)

- सडक व्यापारलाई निरुत्साहित
- छाडा चौपायाहरुले गर्दा सडक दुर्घटना हुने कुरालाई मध्यनजर गर्दै छाडा चौपायाहरुको व्यवस्थापन
- पर्यटकीय राजधानी पोखराको सुन्दरतामा आँच आउने खालका यत्रतत्र राखिएका एवं समयावधि सकिएका व्यानर, होडिङ्ग बोर्ड (३००० तीन हजार) तथा निर्माण सामग्री हटाईएका
- महानगर अन्तर्गतका व्यस्त बजारमा पैदलयात्रीको सहज आवतजावत तथा सवारी दुर्घटनालाई न्यूनीकरण गर्ने सडक पेट्टी खुला गरीदै आएको ।
- विना इजाजत तथा मापदण्ड विपरित निर्माण भएका संरचनालाई रोक्का राखेको
- अवैधानिक तवरले डाँडा उत्खनन गर्ने कार्य तथा सार्वजनिक जग्गामा निर्माण भएका संरचना हटाउने तथा सवारी साधन नियन्त्रणमा लिएको ।

(Signature)

पञ्जिकरण

व्यक्तिगत घटनादत्ता तर्फ:-

जन्म	पुरुष	५२६
	महिला	४९१
	तेस्रो लिङ्गी	०
	जम्मा	१०१७
मृत्यु	पुरुष	२३९
	महिला	१८३
	तेस्रो लिङ्गी	०
	जम्मा	४२२
सम्बन्ध विच्छेद		१४५
विवाह		५४९
बसाईसरी आएको	दर्ता संख्या	२८९
	सदस्य संख्या	१०४७
बसाई सरी गएको	दर्ता संख्या	९६
	सदस्य संख्या	३००
जम्मा		<u>२५१८</u>

सामाजिक सुरक्षा तर्फ:- आ.व. ०८२/८३

लक्षित समूह	संख्या
अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	२०६८३
ज्येष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२४६१
ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला	२८२४
विधवा	३६२५
पूर्ण अपांगता भत्ता	८७१
अति अशक्त अपांगता भत्ता	१०८८
दलित बालबालिका	२२८६
लोपन्मुख जाती	५
जम्मा	३३८५१

विपद व्यवस्थापन

विपदका घटनाहरुको विवरण

क्षतिको विवरण	संख्या
पहिरोबाट र खोला तथा बाढीबाट भएको क्षती	१५
आगलागिका घटना	४
जोखिम न्यूनीकरण	१८

शहरी विकास पर्यटन वन तथा वातावरण महाशाखा

क. घर नक्शा शाखा :

- अनलाइन घर नक्सा प्रणालीको स्तरोन्नतिका लागि UNDP को CDRMP कार्यक्रम अन्तर्गतको प्रणाली संचालनार्थ कार्य भएको
- पोखरा महानगरपालिकाको घरनक्सा पास सम्बन्धि मापदण्ड तयार भै स्वीकृत भएको
- BEEN कार्यक्रम अन्तर्गत उर्जा प्रभावकारी भवन संग सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन भएको

पोखरा महानगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, कास्की
कार्यालयको कोड : ६०४३१२०१३००
राजस्व शीर्षक अनुसार संकलन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०७/०१-२०८२/०९/३०

क्र.सं.	राजस्व संकेत	राजस्व शीर्षक	रकम	कैफियत
१	११३१३	सम्पत्ती कर	१,२१,५२,७३४.९८	
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	१,५०,२५,४०९.४०	
३	११३२१	वहाल कर	६७,७६,९९३.११	
४	११३२२	वहाल विटौरी कर	६७,८००.००	
५	११६११	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१,५००.००	
६	१४१५१	सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	१,१६,५७६.००	
७	१४१९१	पर्यटन शुल्क	२४,१६,६९०.००	
८	१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	३,५१,०००.००	
९	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	२,६६,२९,१२०.००	
१०	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	५४०.००	
११	१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	१,०००.००	
१२	१४२२४	परीक्षा शुल्क	७००.००	
१३	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	४३,९००.००	
१४	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	२,४१,९०,९३०.७९	
१५	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	२,२३,३००.००	
१६	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१३,७००.००	
१७	१४२४९	अन्य दस्तुर	८७,१९,२३८.८७	
१८	१४२५३	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३,५३,८७५.००	
१९	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	७७,१६,५९६.५३	
२०	१४३१३	धरोटी सदरस्याहा	३,६३,७५०.००	
२१	१४६११	व्यवसाय कर	४७,९२,५८२.००	
२२	१५१११	बेरूजु	९३,०००.००	
		कुल जम्मा	११,००,५०,९२८.६८	

(११) कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद:

कार्यालय प्रमुखको नाम: श्री मुक्तिराम अर्याल
पद: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत (सह-सचिव)
इमेल ठेगाना: muktiramaryal455@gmail.com
सम्पर्क नम्बर: ९८५६००७१११

सूचना अधिकारीको नाम: श्री कृष्ण प्रसाद तिवारी
पद: उप-सचिव (नवौँ तह)
सम्पर्क नम्बर: ९८५६००३०४५
इमेल ठेगाना: suchanaadhipari@pokharamun.gov.np

(१२) ऐन, नियम, विनियम, कार्यविधि वा निर्देशिकाको सूची:

पोखरा महानगरपालिकासँग सम्बद्ध संघीय र प्रदेश कानून बाहेकका संघीय र प्रदेश कानून प्रतिकूल नहुने गरी आवश्यकता अनुसार स्थानीय ऐन, नियमावली, विनियम, कार्यविधि, मापदण्ड, दिग्दर्शन र निर्देशिकाहरूको निर्माण, कार्यान्वयन एवम् परिपालना गरिरहेको छ । उक्त स्थानीय कानूनहरू स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरी यस्ता कानुनी प्रबन्धहरूको विस्तृत सूची पोखरा महानगरपालिकाको वेबसाइट pokharamun.gov.np मा हाम्रो कानून नामक होमपेजमा राखिएको छ ।

(१३) आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:

यस महानगरपालिकाको आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी विवरणहरू पो.म.पा.को वेबसाइट pokharamun.gov.np मा राख्ने गरिएको छ । चालु आ.व. ०८२।०८३ को पौष मसान्तसम्ममा भएको आर्थिक कारोबारको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

१२०

पोखरा महानगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, कास्की
कार्यालयको पता: नयाँ बजार, पोखरा-२
महानगरपालिकाको कार्यालय

आ.व. : २०८२/८३ अवधि : २०८२/०७/०१-२०८२/०९/३०

क्र.सं.	क्षेत्र/उप क्षेत्र	गणितियमान, नेपाल	खर्च	खर्च (%)	मोज्दात
१	आर्थिक विकास	५०,८५,८५४.००	९९,९६,७४२.००	१.९५	४९,८७,६९,०३३.००
१	कृषि	१,२७,७७,०४६.००	१९,९८,३८४.००	२.०६	१,१३,५८,६६२.००
२	उद्योग	१,७८,२५,०००.००	४,७८,५०८.००	२.६८	१,७३,४६,४९२.००
३	पर्यटन	२२,७७,९४,०९७.००	६९,८३,९७४.००	२.७९	२२,१७,१०,१२३.००
४	सहकारी	१३,५०,०००.००	३,६५,९९६.००	३.९९	८,८४,०८४.००
५	वित्तीय क्षेत्र	५५,२०,०००.००	०.००	०	५५,२०,०००.००
६	जलश्रोत तथा सिंचाई	८,७४,१८,६९९.००	२६,०००.००	०.०३	८,७३,९२,६९९.००
७	बन	१६,२५,०००.००	०.००	०	१६,२५,०००.००
८	पशुपक्षी विकास	२,९४,५०,०००.००	५,४८,५९४.००	२.५६	२,८९,०१,४०६.००
९	भूमि व्यवस्था	२,८९,२६,०००.००	०.००	०	२,८९,२६,०००.००
१०	वाणिज्य	८०,००,०००.००	५२,३९०.००	०.६५	७९,४७,६१०.००
११	आपूर्ति	७५,००,०००.००	३,४३,०५५.००	४.५७	७१,५६,९४५.००
२	सामाजिक विकास	२,६२,६५,८४,५२०.००	४७,९९,३२,९५७.२६	१७.९७	२,१५,६६,५१,५६२.७४
१	शिक्षा	१,७४,०२,८८,२००.००	३८,४२,८०,८२६.००	२२.०८	१,३५,६०,३७,३७४.००
२	स्वास्थ्य	२७,९२,४५,०००.००	४,९०,५६,००६.५६	१७.९३	२३,०२,८८,९९३.४४
३	खानेपानी तथा सरसफाई	४०,०७,९८,०००.००	२,४९,२५,६७३.७०	६.२२	३७,५८,७२,३२६.३०
४	भाषा तथा संस्कृति	४,५९,२०,०००.००	३६,४८,४४४.००	७.९५	४,२२,७१,५५६.००
५	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	३,५२,५४,३००.००	२२,७६,८४७.००	६.४६	३,२९,७७,४५३.००
६	युवा तथा खेलकुद	७,४६,७७,०००.००	५३,९८,३९९.००	७.२२	६,९३,५८,६०१.००
७	जनसंख्या तथा बसाईसराई	५०,०००.००	०.००	०	५०,०००.००
८	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	५,८२,४२,०२०.००	१,०४,२६,८४९.००	१७.८९	४,७८,१५,१७१.००
३	पूर्वाधार विकास	३,६९,३७,७२,८३९.००	२९,६४,२२,४५६.०२	५.८६	३,४०,७३,५०,३८४.९९
१	यातायात पूर्वाधार	२,६४,२२,४३,७७६.००	१५,३२,९०,६०८.९०	५.८८	२,४८,८९,५३,१६७.१०
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	७८,०६,८९,९५२.००	५,८८,३८,६९९.९९	७.५४	७२,१८,४९,२५२.०१
३	उर्जन	५,३८,९५,०००.००	१९,३३,६९४.००	३.५९	५,१९,६१,३०६.००
४	संचार तथा सूचना प्रविधि	१८,८०,०००.००	०.००	०	१८,८०,०००.००
५	सम्पदा पूर्वाधार	१५,९३,९५,९०३.००	१५,३२,४३४.००	०.९६	१५,७८,६३,४६९.००
६	बिज्ञान तथा प्रविधि	३,८४,३८,०००.००	३,९८,९४३.००	१.०४	३,८०,३९,०५७.००
७	पुनर्निर्माण	१,७३,९९,०००.००	४,२८,२३७.००	२.४७	१,६९,७०,७६३.००
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	५५,९९,८७,०००.००	६,७०,९३,९८५.००	३.०९	५३,२८,९३,०१५.००
१	वातावरण तथा जलवायु	३३,६९,०००.००	४३,४२८.००	१.२९	३३,६४,५७२.००
२	विपद व्यवस्थापन	४,९९,२४,०००.००	१,९३,९६,८५३.००	२२.६७	३,०६,२७,१४७.००
३	मानव संसाधन विकास	६७,९८,०००.००	३,६९,४०२.००	५.४३	६४,२८,५९८.००
४	शान्ति तथा सुव्यवस्था	५५,१०,०००.००	०.००	०	५५,१०,०००.००
५	कानून तथा न्याय	१,१०,७०,०००.००	०.००	०	१,१०,७०,०००.००
६	शासन प्रणाली	४,२९,५८,०००.००	३७,२२,७२७.००	८.६७	३,९२,३५,२७३.००
७	तथ्यांक प्रणाली	३६,९०,०००.००	४,५०,०००.००	१२.२	३२,४०,०००.००
८	गरिबी निवारण	१५,५०,०००.००	१,८५,०००.००	११.९४	१३,६५,०००.००
९	श्रम तथा रोजगारी	३७,५३,०२,०००.००	२,२४,३८०.००	०.०६	३७,५०,७७,६२०.००
१०	योजना तर्जुमा र कार्यन्वयन	८०,००,०००.००	०.००	०	८०,००,०००.००
११	अनुगमन तथा मूल्यांकन	१२,३४,०००.००	५७,२००.००	४.६३	११,७६,८००.००
१२	प्रशासकीय सुशासन	३,९९,८९,०००.००	६,४४,९९५.००	१.६४	३,९३,४४,००५.००
१३	वित्तीय सुशासन	२६,००,०००.००	०.००	०	२६,००,०००.००
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	९७,०९,६९,८९५.००	१६,९७,४२,४४२.९६	१६.६६	८०,१२,२७,४५२.०४
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	९७,०९,६९,८९५.००	१६,९७,४२,४४२.९६	१६.६६	८०,१२,२७,४५२.०४
	कुल जम्मा	८,३५,१२,००,०००.००	८७,७०,२७,७८९.४३	१०.५	८,२६,३४,७२,२१०.५७

पोखरा महानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
न्यूराड, कास्की
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

(१४) तोकिए बमोजिमको अन्य विवरण:

नियमानुसार तोकिए बमोजिमको अन्य विवरण समेत पोखरा महानगरपालिकाको वेबसाइट pokharamun.gov.np मा राखिएको छ । जस्तै:

- जरुरी सूचना
- ठेक्का बन्दाबन्दी सम्बन्धी सूचना
- विभिन्न विषय क्षेत्रगत नियमन सम्बन्धी सूचना

(१५) अधिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण ।

यस महानगरपालिकाले हरेक आर्थिक वर्षको लागि नगर सभाबाट स्वीकृत बजेट नीति तथा कार्यक्रम बमोजिम समय समयमा विभिन्न प्रकारका क्षेत्राधिकारसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

- भ्रमण वर्ष २०२५ घोषणा
- बार्षिक प्रगति समिक्षा
- सार्वजनिक सुनुवाई
- सामाजिक परिक्षण
- सरसफाई कार्यक्रम(फेवाताल)
- राजस्व सचेतनाका लागि स्वयंसेवक परिचालन
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई कानुनी सचेतना कार्यक्रम

(१६) सार्वजनिक निकायको वेबसाइट भए सोको विवरण:

पोखरा महानगरपालिकासँग सम्बन्धित संक्षिप्त विवरण एवं सूचनाहरु जानकारीको लागि पोखरा महानगरपालिकाको आफ्नै वेबसाइट pokharamun.gov.np रहेको छ ।

(१७) सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण:

नेपाल सरकार, गण्डकी प्रदेशबाट जारी तथा अन्य प्रचलित ऐन, नियममा तोकिए बमोजिम वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विस्तृत विवरण पोखरा महानगरपालिकाको वेबसाइट pokharamun.gov.np रहेको छ ।

(१८) सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रगति प्रतिवेदन:

महानगरपालिकाले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरु आ.व.२०८२/०८३ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम अन्तर्गत रहेको छ । आ.व. २०८१/०८२ को पहिलो, दोस्रो र तेस्रो चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन पो.म.पा.को वेबसाइट pokharamun.gov.np मा रहेको छ ।

(१९) सार्वजनिक निकायको वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि:

यस महानगरपालिकाको सम्पूर्ण सूचना, विवरण, तथ्याङ्क एवं आवश्यक दस्तावेजहरूको वर्गिकरण नगरेको र त्यस्ता सूचनाहरू महानगरपालिकाले प्रचलित ऐन, नियमानुसार सुरक्षित राख्ने गरिएको छ ।

(२०) सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण:

नेपाली नागरिक, सेवाग्राही एवं सरोकारवाला व्यक्तिहरूले महानगरपालिकासँग माग गरेको सूचना नियमानुसार उपलब्ध गराउने गरिएको छ ।

(२१) सार्वजनिक निकायका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएमा वा हुने भएको भए सोको विवरण:

महत्वपूर्ण सूचनाहरू राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गर्ने र त्यस्तो विवरण पोखरा महानगरपालिका वेबसाइट pokharamun.gov.np राख्ने गरिएको छ । पोखरा महानगरपालिकाको बुलेटिन तथा विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट महानगरपालिका सम्बन्धी सूचना, तथ्याङ्क र गतिविधिहरू सार्वजनिक भैरहेका छन् । आवधिक सार्वजनिक सुनुवाई, वडा स्तरीय सार्वजनिक सुनुवाई हुने गरेको छ ।

